Keskiviikko 13. syyskuuta 2017

P8_TA(2017)0342

Japanista peräisin olevien tai Japanista lähetettyjen rehujen ja elintarvikkeiden tuonti Fukushiman ydinvoimalassa tapahtuneen onnettomuuden jälkeen

Euroopan parlamentin päätöslauselma 13. syyskuuta 2017 luonnoksesta komission täytäntöönpanoasetukseksi komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/6 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse rehusta ja elintarvikkeista, joihin sovelletaan Japanista peräisin olevien tai Japanista lähetettyjen rehujen ja elintarvikkeiden tuonnille Fukushiman ydinvoimalassa tapahtuneen onnettomuuden jälkeen asetettuja erityisiä edellytyksiä (D051561/01 – 2017/2837(RSP))

(2018/C 337/09)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon luonnoksen komission täytäntöönpanoasetukseksi komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/6 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse rehusta ja elintarvikkeista, joihin sovelletaan Japanista peräisin olevien tai Japanista lähetettyjen rehujen ja elintarvikkeiden tuonnille Fukushiman ydinvoimalassa tapahtuneen onnettomuuden jälkeen asetettuja erityisiä edellytyksiä (D051561/01,

— ottaa huomioon elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28. tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 ([1]) ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohdan,

— ottaa huomioon yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16. helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 11 ja 13 artiklan ([2]),

— ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 106 artiklan 2 ja 3 kohdan,

Yleisiä huomioita

A. ottaa huomioon, että täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2016/6 edellytetään tällä hetkellä, että monien Japanista peräisin olevien tai mistä tahansa Japanin osasta lähetettyjen elintarvikkeiden, mukaan lukien sienet, kala ja kalastustuotteet, riisi ja soijapavut, lähetysten mukana on oltava voimassa oleva Japanin viranomaisten antama todistus siitä, että tuotteet ovat Japanissa voimassa olevien saastumisen sallittujen enimmäistasojen mukaisia (5 artiklan 1 kohta ja (2)); ottaa huomioon, että luonnoksessa komission täytäntöönpanoasetukseksi, (jäljempänä ”ehdotusluonnos”) edellytettäisiin nyt ainoastaan, että rajoitettuun luetteloon kahdestatoista prefektuurista peräisin olevista elintarvikkeista ja rehusta, jotka on lueteltu liitteessä II, on liitettävä tällainen ilmoitus; ottaa huomioon, että ehdotusluonnoksessa myös poistetaan useita elintarvikkeiden ja rehujen luokkia liitteestä II;

B. toteaa, että samoin ehdotusluonnoksen 10 artiklan nojalla virallisia tarkastuksia, erityisesti asiakirjatarkastuksia kaikille lähetyksille ja satunnaisia tunnistustarkastuksia ja fyysisiä tarkastuksia, mukaan luettuna laboratorioanalyysi cesium-134:n ja cesium-137:n varalta, vaadittaisiin nyt ainoastaan liitteessä II lueteltujen elintarvikkeiden ja rehujen osalta; ottaa huomioon, että ehdotusluonnoksessa säilytetään tuontitarkastusten määrä vähäisenä (johdanto-osan 12 kappale);

C. ottaa huomioon, että kun täytäntöönpanoasetusta (EU) 2016/6 on muutettu komission ehdotuksen mukaisesti, siinä ei enää edellytetä, että jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle kolmen kuukauden välein kaikista analyysituloksista elintarvikkeita ja rehuja koskevan nopean hälytysjärjestelmän (RASFF) kautta;

([1]) EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1.
([2]) EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.

Keskiviikko 13. syyskuuta 2017

D. toteaa, että ehdotusluonnoksessa säilytetään ennallaan voimassa olevan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/6 liite I, jossa vahvistetaan Japanin lainsäädännön mukaiset eri elintarvike- ja rehuluokkien suurimmat sallitut tasot ([1]); toteaa, ettei täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2016/6 tai ehdotusluonnoksessa sen muuttamiseksi edellytetä liitteessä I vahvistettujen elintarvikkeiden ja rehujen enimmäisrajojen noudattamisen todentamista Japanin viranomaisten toimittaman asiakirja-aineiston muodossa tai tarkastuksin ja näytteenotoin unionin rajoilla; katsoo, että näin ollen ei ole mitään takeita siitä, että nämä elintarvikkeet ja rehut täyttävät vaatimukset radioaktiivisen saastumisen sallittujen enimmäismäärien osalta;

E. ottaa huomioon, että ehdotusluonnos perustuu Japanin viranomaisten vuosina 2014, 2015 ja 2016 (yli 132 000 esiintymistietoa radioaktiivisuudesta rehuissa ja muissa elintarvikkeissa kuin naudanlihassa ja yli 527 000 esiintymistietoa radioaktiivisuudesta naudanlihassa) toimittamiin esiintymistietoihin; ottaa huomioon, että vaikka ehdotusluonnoksen muutokset perustuvat edellä mainittujen tietojen yksityiskohtaiseen analysointiin, tekstissä ei esitetty tätä analyysiä eikä linkkiä raakatietoihin;

F. ottaa huomioon, että tämän vuoksi on erittäin vaikea todentaa, ovatko ehdotetut toimenpiteet riittäviä suojaamaan unionin kansalaisten terveyttä;

G. ottaa kuitenkin huomioon, että jopa ilman analyysiä, johon komissio on perustanut ehdotuksensa, on riittävästi perusteita uskoa, että tämä ehdotus saattaa lisätä altistusta radioaktiivisesti saastuneille elintarvikkeille ja siitä seuraavaa vaikutusta ihmisten terveyteen;

H. ottaa huomioon, että Tokion sähkövoimayhtiön (Tepco) johtaja on virallisesti pyytänyt Japanin hallitukselta lupaa laskea Tyyneen valtamereen lähes miljoona tonnia erittäin radioaktiivista vettä, jota käytettiin jäähdyttämään ydinvoimalan vahingoittuneita reaktoreita; ottaa huomioon, että jos tälle annetaan lupa, sillä voi olla erittäin kielteisiä vaikutuksia Japanin rannikon edustalla harjoitettavasta kalastuksesta saatavien tuotteiden turvallisuustasoon;

Erityisiä kommentteja liitteeseen II

I. ottaa huomioon, että kaikki tällä hetkellä liitteessä II luetellut Japanin prefektuurit (Fukushima, Miyagi, Akita, Yamagata, Nagano, Gunma, Ibaraki, Tochigi, Chiba, Iwate, Yamanashi, Shizuoka ja Niigata) altistuivat vuonna 2011 Fukushiman voimalassa tapahtuneesta ydinonnettomuudesta aiheutuneelle radioaktiiviselle laskeumalle;

J. ottaa huomioon, että ehdotusluonnoksessa poistetaan perusteettomasti liitteestä II Fukushiman prefektuurista peräisin oleva riisi ja siitä johdetut tuotteet; toteaa tämän tarkoittavan, että jatkossa ei enää vaadita ottamaan näytteitä kyseisistä tuotteista ja analysoimaan niitä unioniin tuonnin yhteydessä, eikä Japanin viranomaisilla ole mitään velvoitetta todistaa, että radioaktiivisen saastumisen enimmäistasoja koskevia vaatimuksia on noudatettu; ottaa huomioon, että yhtä liitteestä II poistetuista riisistä johdetuista tuotteista käytetään imeväisille ja pikkulapsille tarkoitetuissa ruoissa ([2]); ottaa huomioon, että minkäänlaista saastumisen tasoa ei voida hyväksyä asianomaisille ryhmille, kun otetaan huomioon niiden erityinen herkkyys säteilyaltistumiselle; ottaa huomioon, että EU:n ja Japanin välisen vapaakauppasopimuksen mukaisesti riisin vienti Japanista voisi kasvaa; ottaa huomioon, että evakuointimääräyksiä on hiljattain peruttu, joten on todennäköistä, että riisin viljelyä jatketaan saastuneilla pelloilla;

K. katsoo, että vaikka ehdotusluonnoksen johdanto-osan 7 kappaleessa todetaan, että ainoastaan Fukushiman prefektuurista peräisin oleva riisi ja siitä johdetut tuotteet poistetaan liitteestä II, liitettä II muutetaan myös siten, että nyt sallitaan seitsemän Fukushiman vesillä pyydystetyn tai korjatun kalalajin (mukaan lukien Tyynenmeren ja Atlantin tonnikala ja makrilli) sekä äyriäis- ja nilviäislajin tuominen unioniin ilman tarkastuksia, näytteenottoa tai analyysiä;

([1]) ”imeväisille ja pikkulapsille tarkoitetut elintarvikkeet”, ”maito ja maitopohjaiset juomat”, ”kivennäisvedet ja vastaavat juomat sekä käymättömistä lehdistä haudutettu tee” ja ”muut elintarvikkeet”, sekä rehu, joka on tarkoitettu naudoille, hevosille, sioille, siipikarjalle ja kaloille.

([2]) CN-koodiin 1901 kuuluvat.

L. ottaa huomioon, että ehdotuksen mukaan seitsemän kalalajia (mukaan lukien Atlantin ja Tyynenmeren tonnikala ja makrilli), äyriäisiä (kuten keisarihummerit ja katkaravut) ja nilviäisiä (kuten venus- ja sinisimpukat) poistetaan liitteestä II kuuden muun prefektuurin, Miyagin, Iwaten, Gunman, Ibarakin, Chiban ja Tochigin osalta; toteaa, että tälle valvonnan vähentämiselle ei ole annettu mitään perustetta tai selitystä eikä ole mitenkään selitetty, miksi esimerkiksi kyseiset lajit katsotaan nyt riittävän turvallisiksi niiden tuomiseksi unioniin ilman valvontaa, mutta toisia taas ei;

M. ottaa huomioon, että ehdotuksen mukaan liitteeseen II eivät enää kuulu tuotteet, jotka ovat peräisin Akitan prefektuurista (liite II kattaa tällä hetkellä viisi Akitasta tuotavaa tuotetta – sienet, Aralia, bambunversot, kuningassaniainen ja koshiabura (syötävä luonnonvarainen kasvi) ja kaikki niistä johdetut tuotteet); ottaa huomioon, että tälle valvonnan vähentämiselle ei ole annettu mitään perustetta tai selitystä;

N. katsoo, että Yamagatasta peräisin olevat Aralia, bambu ja kuningassaniainen eivät enää kuulu liitteeseen II; ottaa huomioon, että tälle valvonnan vähentämiselle ei ole annettu mitään perustetta tai selitystä;

O. ottaa huomioon, että viidestä prefektuurista, Iwatesta, Gunmasta, Ibarakista, Chibasta ja Tochigista peräisin olevat kuningassaniainen, sananjalka ja kotkansiipi veivät enää kuulu liitteeseen II; ottaa huomioon, että tälle valvonnan vähentämiselle ei ole annettu mitään perustetta tai selitystä;

P. ottaa huomioon, että ainoa lisäys liitteeseen II ovat ”kalat ja kalastustuotteet” Naganon prefektuurista; ottaa huomioon, että tälle valvonnan tiukentamiselle ei ole annettu mitään perustetta; toteaa, että järjestelmälliset tarkastukset poistettiin tämän prefektuurin osalta joulukuussa 2011; ottaa huomioon, että maaliskuussa 2014 liitteeseen II lisättiin jälleen tiettyjä luonnonvaraisia syötäviä kasveja;

Erityisiä kommentteja liitteeseen I

Q. toteaa, että ehdotusluonnoksessa säilytetään ennallaan voimassa olevan täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/6 liite I, jossa vahvistetaan Japanin lainsäädännön mukaiset suurimmat sallitut tasot; toteaa, ettei täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2016/6 tai ehdotusluonnoksessa sen muuttamiseksi edellytetä liitteessä I vahvistettujen elintarvikkeiden ja rehujen enimmäisrajojen noudattamisen todentamista Japanin viranomaisten toimittaman asiakirja-aineiston muodossa tai tarkastuksin ja näytteenotoin unionin rajoilla; katsoo, ettei näin ollen ole mitään takeita siitä, etteivät radioaktiivisen saastumisen enimmäismäärät ylity näissä elintarvikkeissa ja rehuissa;

R. ottaa huomioon, että Japanissa voimassa olevia ja näin ollen liitteessä I lueteltuja enimmäismääriä on 1. huhtikuuta 2012 jälkeen tarkistettu alaspäin; katsoo, että näitä enimmäismääriä olisi alennettava, erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille, kuten vauvoille ja pikkulapsille tarkoitetun maidon ja elintarvikkeiden osalta;

S. ottaa huomioon, että kuusi vuotta katastrofin jälkeen on erittäin kyseenalaista, pitäisikö unionin päästää elintarvikeketjuunsa (edes teoriassa – kun otetaan huomioon, että ei ole olemassa oikeudellista velvoitetta tarkastuksiin unionin rajoilla) tuotteita, joissa on seuraavat cesium-134:n ja cesium-137:n enimmäismäärät: 50 Bq/kg vauvoille ja pikkulapsille tarkoitetuissa elintarvikkeissa (kuten äidinmaidonkorvikkeet, vieroitusvalmisteet ja lastenruoat) sekä maidossa ja maitopohjaisissa juomissa, 10 Bq/kg kivennäisvesissä, vastaavissa juomissa sekä käymättömistä lehdistä haudutetussa teessä ja 100 Bq/kg kaikissa muissa elintarvikkeissa;

1. katsoo, että komission ehdotus täytäntöönpanoasetukseksi ylittää asetuksessa (EY) N:o 178/2002 säädetyn täytäntöönpanovallan;

2. katsoo, että komission ehdotus täytäntöönpanoasetukseksi ei ole unionin oikeuden mukainen, sillä se on ristiriidassa asetuksessa (EY) N:o 178/2002 vahvistettujen yleisten periaatteiden kanssa, joiden tavoitteena on luoda perusta ihmisten elämän ja terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, ympäristön sekä kuluttajien etujen suojelun korkealle tasolle;

3. pyytää komissiota peruuttamaan ehdotuksen täytäntöönpanoasetukseksi ja toimittamaan komitealle uuden ehdotuksen viimeistään vuoden 2017 loppuun mennessä;

Keskiviikko 13. syyskuuta 2017

4. kehottaa komissiota uutta ehdotusta laatiessaan muun muassa:

— varmistamaan, että kaikkiin Japanista unioniin tuotaviin elintarvikkeisiin ja rehuihin, mukaan lukien liitteessä I lueteltuihin luokkiin, sovelletaan tarkastuksia ja todentamista,

— tarkistamaan alaspäin liitteen I enimmäismääriä; ja

— ottamaan huomioon evakuointimääräysten äskettäisen perumisen asianomaisissa prefektuureissa ja varmistamaan, että siitä ei aiheudu kielteistä vaikutusta unioniin tuotavien elintarvikkeiden ja rehujen radioaktiivisen saastumisen tasoihin;

5. kehottaa komissiota ennen uuden ehdotuksen laatimista ottamaan käyttöön kiireellisiä toimenpiteitä, kuten asetuksen (EY) N:o 178/2002 53 artiklassa edellytetään, jotta varmistetaan mahdollisimman korkeatasoinen ihmisten terveyden suojelu;

6. kehottaa komissiota asettamaan viipymättä julkisesti saataville, myös unionin Rapid Alert System for Food and Feed -järjestelmässä, analyysin, johon se perustaa ehdotusluonnoksensa, Japanin viranomaisten käyttöön ottaman valvontajärjestelmän yksityiskohdat sekä perustelut sen asiaankuuluvuudesta ja vaikuttavuudesta;

7. kehottaa komissiota antamaan ajantasaisen kuvan säteilytilanteesta Japanissa vuoden 2011 jälkeen sekä kattavat yhteenvedot vuosittain 2011–2017 radioaktiivisten aineiden päästöistä ilmakehään ja Tyyneen valtamereen Fukushiman ydinvoimalasta, jotta voidaan tehdä perusteellinen analyysi elintarviketurvallisuuden osalta;

8. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.